

04 Decembrie 2009, nr. 414

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru completarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar

La solicitarea Ministerului Justiției

Evaluarea generală

1. Transparența decizională La data de 12.11.2009 Ministerul Justiției, prin scrisoarea nr.03/7051, a transmis către CAPC solicitarea de a prezenta opinia asupra proiectului de lege supus expertizei, în acest fel demarând un proces de consultare a părților interesate, în corespundere cu prevederile art.11 al Legii 239/13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Pe de altă parte, contrar dispozițiilor art.9 al aceleiași legi, Ministerul Justiției nu a plasat un anunț referitor la inițierea elaborării deciziei, ce ar conține, în mod obligatoriu: argumentarea necesității de a adopta decizia; termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări și datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

2. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorilor notei informative "În contextul implementării Legii nr. 16-XVI din 15 februarie 2008 cu privire la conflictul de interese, pe lângă aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei Principale de Etică, este necesară determinarea statutului persoanelor care vor activa în cadrul acestei comisii, precum și nivelul de salarizare a acestora. În acest sens, Ministerul Justiției a elaborat acest proiect de lege."

Fundamentarea proiectului

3. Suficiența argumentării. Potrivit autorilor notei informative "Din punct de vedere al rangului de demnitate publică și drepturilor sale funcția de Președinte și membru al Comisiei se propune a fi asimilarea funcției de Președinte și membru al Comisiei cu funcțiile de conducere din autoritățile publice centrale de rangul întâi. Astfel, se propune completarea anexei nr. 3 din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, în vederea stabilirii nivelului de salarizare a persoanelor nominalizate. Oportunitatea stabilirii unui asemenea statut înalt pentru funcțiile de conducere a acestei instituții este determinat de necesitatea asigurării unei reale independențe față de oricare autoritate publică, și eficiențe în activitatea de examinare, și soluționare a conflictelor de interese, precum și de control al implementării Legii cu privire la conflictul de interese. Referitor la nivelul de salarizare a personalului Comisiei, se precizează că acesta va fi stabilit în conformitate cu anexa nr. 5 din Legea nr. 355 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, nefiind necesară astfel operarea unor modificări în legea sus amintită."

Considerăm această argumentare serioasă, suficientă și valabilă.

Cu toate acestea, trezește nedumerire afirmația din ultimul alineat al notei informative referitoare la supunerea proiectului procedurii de coordonare cu organele interesate și, în special solicitarea opiniei asociațiilor obștești, obiecțiile și propunerile cărora au fost deja incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor, deoarece aceste afirmații sînt făcute anterior solicitării de către Ministerul Justiției a opiniei asociațiilor obștești pe marginea proiectului.

4. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. Proiectul și nota informativă nu conțin asemenea referințe.

5. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Cît privește fundamentarea economico-financiară a proiectului, nota informativă menționează următoarele: "...se poate preciza că cheltuielile financiare pentru activitatea Comisiei Principale de Etică, precum și pentru salarizarea personalului acesteia, va costa pe anul 2010 nu mai puțin de 2337, 1 mii lei. Acest calcul a fost realizat în comparație cu costurile care au fost necesare pentru crearea Departamentului de administrare judecătorească din subordinea Ministerului Justiției".

Ce au vrut să spună autorii notei informative utilizînd sintagma "nu mai puțin de..."? Fără a pune la dubiu justificarea fondurilor necesare pentru a înființa Comisia Principală de Etică, nu este totuși clar de ce ca termen de comparație cît privește justificarea economico-financiară a proiectului a fost luat Departamentul de administrare judecătorească din subordinea Ministerului Justiției:

* deoarece în cadrul acestuia este angajat un număr comparabil de unități de personal, remunerate la un nivel comparabil cu cel care se propune pentru personalul Comisiei Principale de Etică?

* deoarece necesitățile de sediu sînt comparabile pentru aceste două instituții, avîndu-se în vedere necesitățile imense de stocare a declarațiilor de interese personale, care, potrivit autorilor notei informative, se ridică la cifra de 22.000 anual?

* deoarece suma indicată, de 2337,1 mii lei, este suma suficientă pentru activitatea timp de 10 luni a Departamentului de administrare judecătorească sau este suma necesară pentru funcționarea timp de un an al acestui Departament, care ar trebui să fie suficientă pentru activitatea timp de 10 luni a Comisiei Principale de Etică? Proiectul prevede că Guvernul va deschide finanțarea Comisiei Principale de Etică de la 1 martie 2010.

Opinăm că dacă estimarea cheltuielilor financiare pentru activitatea întregii Comisii Principale de Etică (sediu, dotare tehnico-materială, salarizarea persoanelor) este un exercițiu mai complex, care a fost făcut cu o mare aproximație pentru proiectul Legii cu privire la Comisia Principală de Etică, calcularea costurilor pentru salarizarea membrilor Comisiei Principale de Etică nu reprezintă o dificultate: 5 membri X 4500 lei/lunar X 10 luni ale anului 2010 = 225.000 lei, plus sporurile și adaosurile la salariu de care beneficiază în mediu funcționarii de asemenea rang.

Evaluarea de fond a coruptibilității

6. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

7. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

8. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

9. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

10. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

11. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Articol unic	... la compartimentul „Alte organe ale administrației publice centrale” după poziția „Conducător (președinte, director, șef serviciu, etc.)” se completează cu poziția care va avea următorul cuprins: Membru al Comisiei - 4500 lei	Se impune precizarea membru al cărei Comisii, deoarece în lipsa unei asemenea precizări, membrii oricăror altor comisii constituite la nivelul autorităților administrației publice centrale ar putea pretinde la această remunerare.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Substituirea sintagmei "Membru al Comisiei" cu sintagma "Membru al Comisiei principale de Etică"

Concluzii

Proiectul propus nu este afectat de grave riscuri de coruptibilitate. Obiecțiile principale ale acestui raport de expertiză se referă la fundamentarea economico-financiară precară a proiectului, care de fapt nu clarifică și justifică suma indicată în nota informativă, utilizînd ca termen de comparație Departamentul de administrare judecătorească. De asemenea, este necesară precizarea expresă a denumirii Comisiei la care se referă proiectul.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției